

ROSKILDE
KOMMUNE

#ALLE TIDERS ROSKILDE

Folkeoplysningens Laboratorium

Jesper Kejlhof - formand for Folkeoplysningsudvalget

Trine Bendix Knudsen - kultur-, biblioteks- og idrætschef

Roskilde Kommune

Oplæg på Fritidssamrådets konference den 30. oktober 2025

Baggrunden for Folkeoplysningens Laboratorium

Folkeoplysningsudvalgets ambition:

- Ikke bare administrere men også udvikle folkeoplysningen

Alle tiders
FOLKEOPLYSNINGS-
KOMMUNE

Inspiration udefra

Torben Dreier – oplæg for udvalget den 16. maj 2022
– Folkeoplysnings-entreprenør i Aarhus

- *Tænk ud af boksen i forhold til hvem man kan samarbejde med*
- *Tænk ud af boksen i forhold til hvad folkeoplysningen kan være en del af i kommunen og i samfundet*

Per Paludan Hansen – oplæg for udvalget den 1. juni 2023
– Formand for folkeoplysningens brancheorganisation i Danmark

- *Det kunne være utroligt spændende at sætte folkeoplysningen fri og afprøve grænser*
- *Roskilde Kommune kunne blive en inspiration for andre*

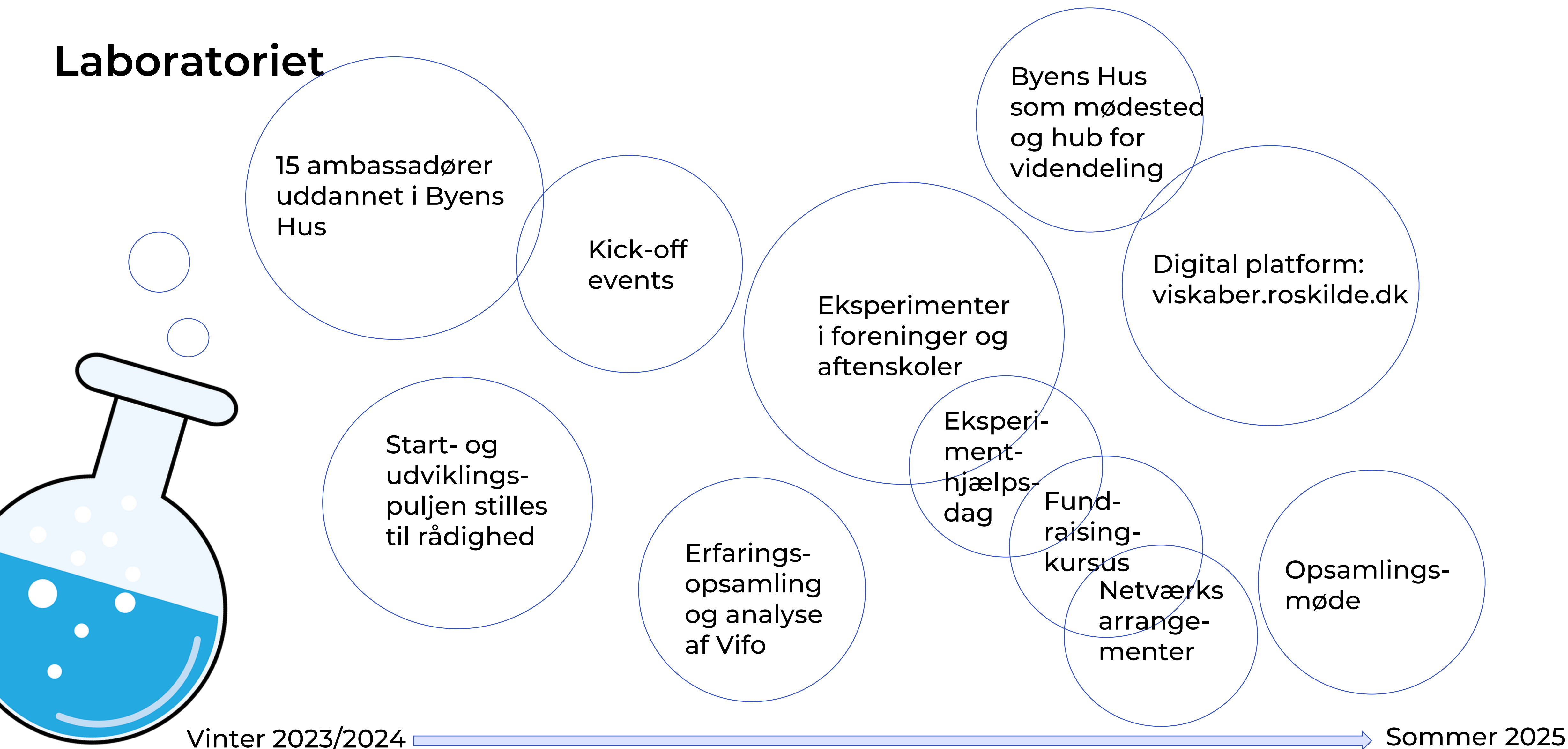

Hvad vil vi med Folkeoplysningens Laboratorium og hvorfor?

Alle tiders
**FOLKEOPLYSNINGS-
KOMMUNE**

- Understøtte udvikling og fornyelse som skal sikre fortsat relevans.
- Udgangspunkt i den udvikling aktørerne selv ønsker.
- Afprøve grænserne for hvad folkeoplysningen kan og må.
- Være en inspiration indenfor og udenfor kommunens grænser.

Laboratoriet

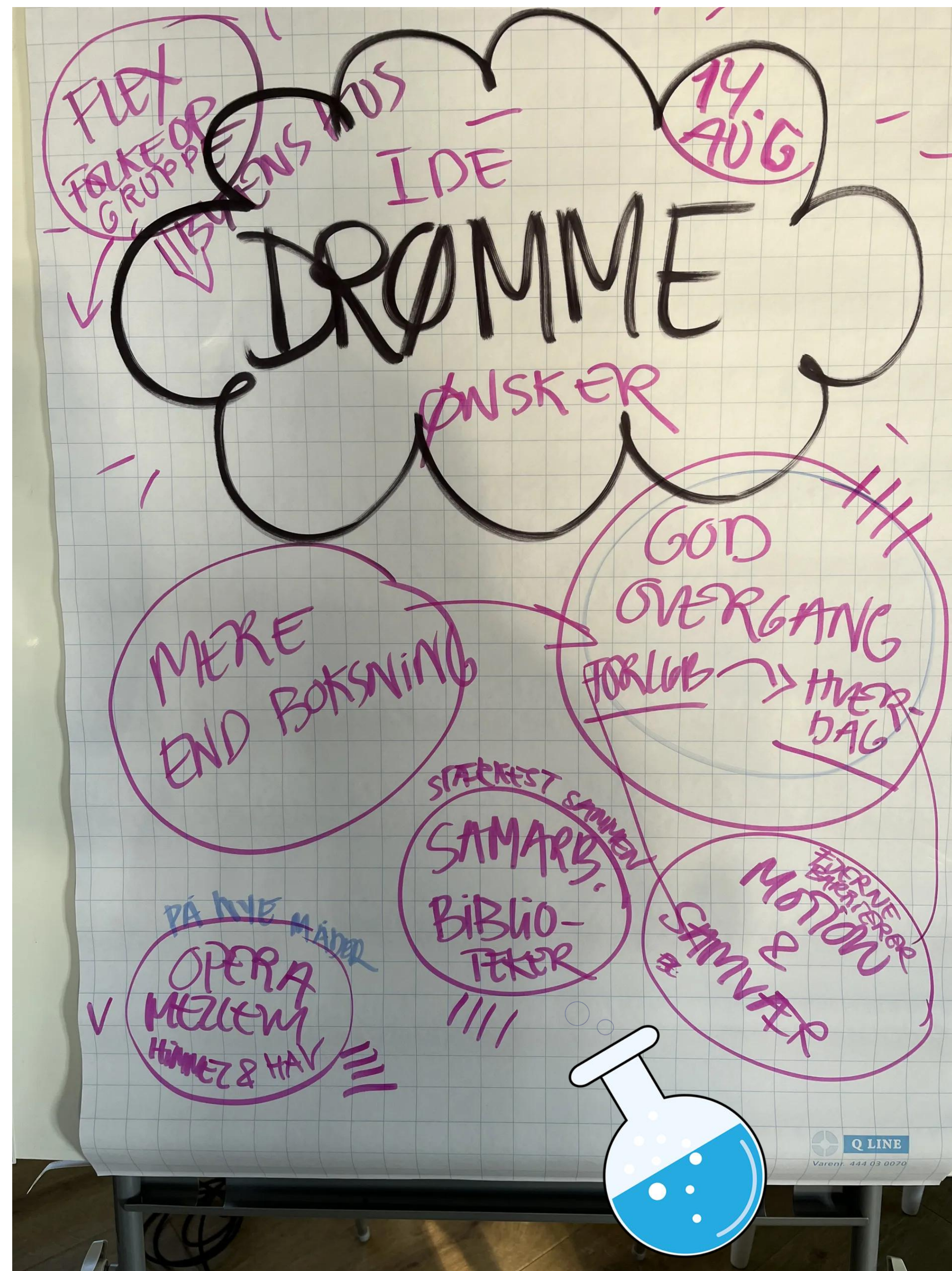

Hvad er et eksperiment?

Formålet med Folkeoplysningens Laboratorium er at nytænke og revitalisere 'folkeoplysningen'.

- Et folkeoplysnings-eksperiment eller –forsøg er derfor kendetegnet ved, at:
 1. Det har folkeoplysning som formål
 2. Der er en udfordring, som man ønsker løst
 3. Der gøres noget nyt eller bruges en ny måde
- Man må altid gerne lære af hvad andre har gjort, så det 'nye' betyder ikke, at det aldrig er gjort før, men måske blot, at man tilføjer et nyt element, samarbejde eller tvist.

Hvad mener vi med udvikling og fornyelse?

Innovationshøjde – hvor nyt er det?

Nyt for
folkeoplysningen
i Danmark

Nyt for den
enkelte
forening eller
aftenskole

Fokus på udvikling og nyskabelse på flere parametre:

- Nye målgrupper
- Nye samarbejdspartnere
- Nye metoder og formater
- Nye emner, fag eller aktiviteter
- Nye arenaer, steder og faciliteter
- Nye kompetencer

Eksperimenter

RK intra Eksperimenter og forsøg - Roskilde

https://www.roskilde.dk/da-dk/om-kommunen/kommunen-i-udvikling/vi-udvikler-kulturen-og-idraetten/folkeoplysningens-laboratorium/eksperimenter-og-forsog/

ROSKILDE KOMMUNE Service og selvbetjening Demokrati og indflydelse Fritid og fællesskaber Oplevelser og kultur Om kommunen

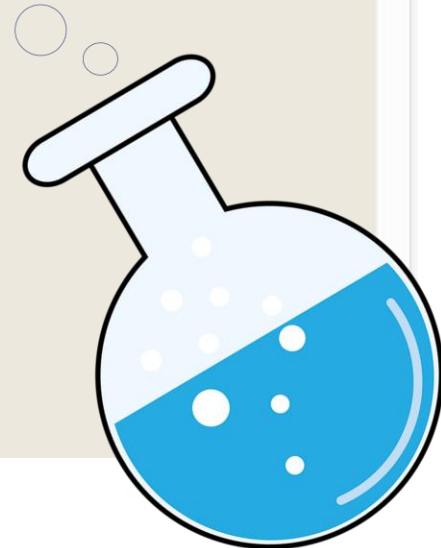
Menu

Forside > Om kommunen > Kommunen i udvikling > Vi udvikler kulturen og idrætten > Folkeoplysningens Laboratorium > Eksperimenter og forsøg

Eksperimenter og forsøg

Her kan du læse om nogle af de eksperimenter og forsøg, der er blevet til eller har udviklet sig under Folkeoplysningens Laboratorium

Interesse for projektet

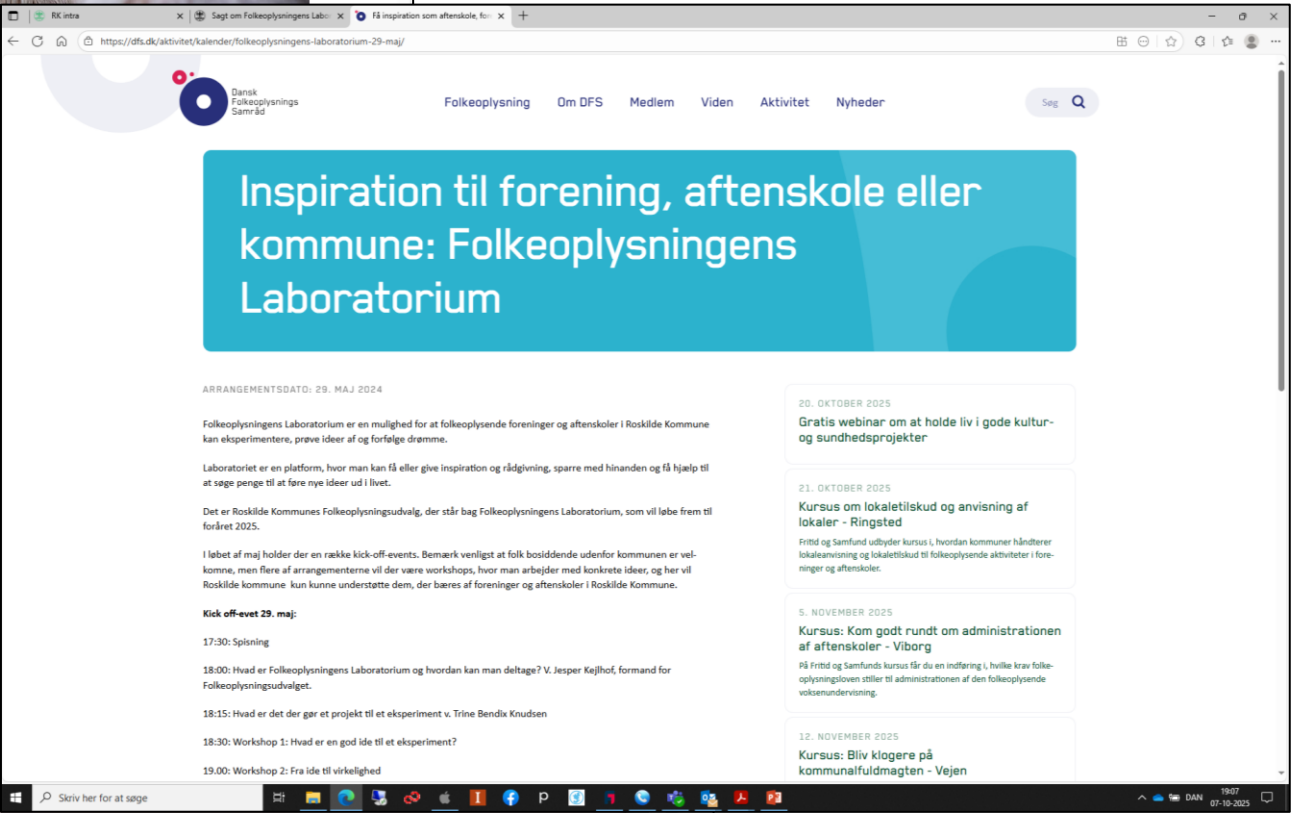
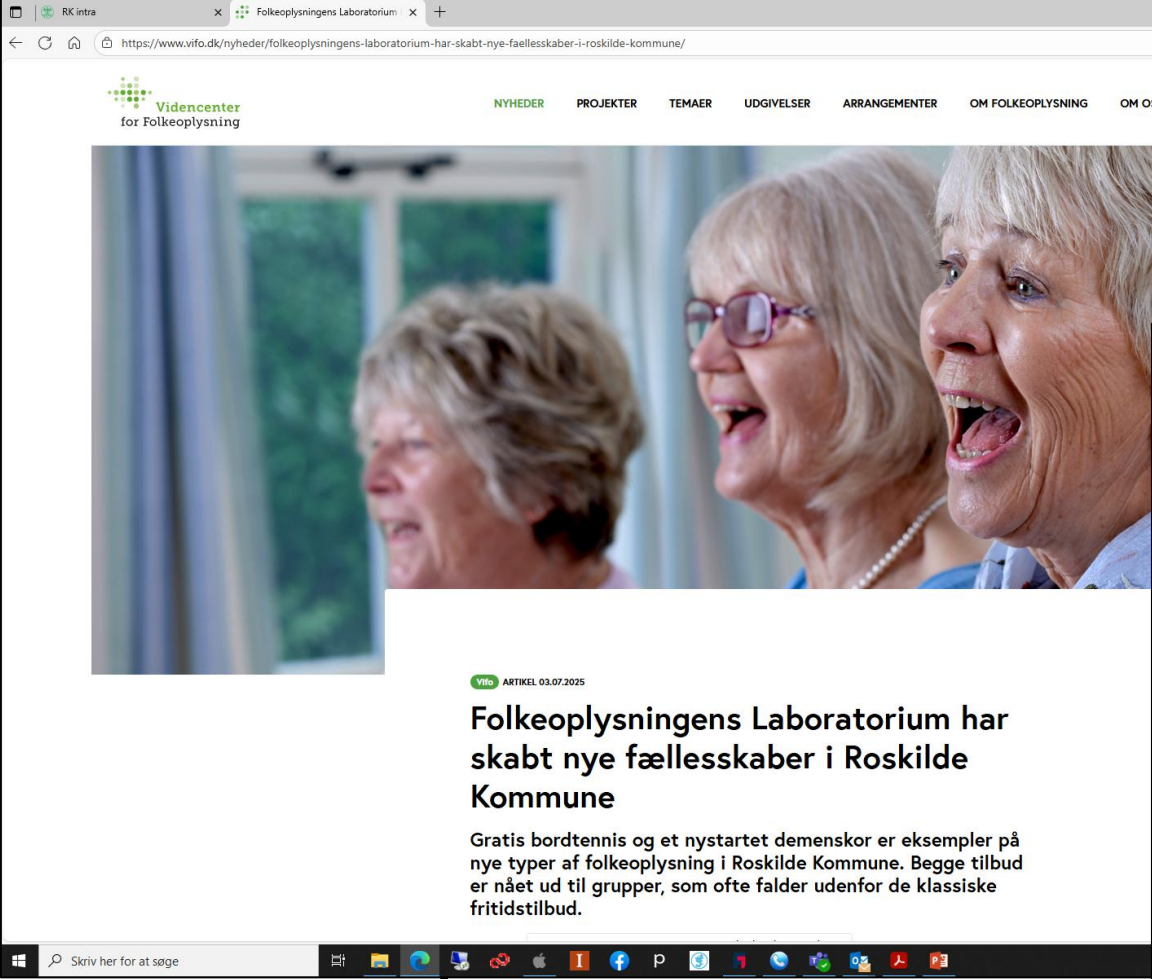
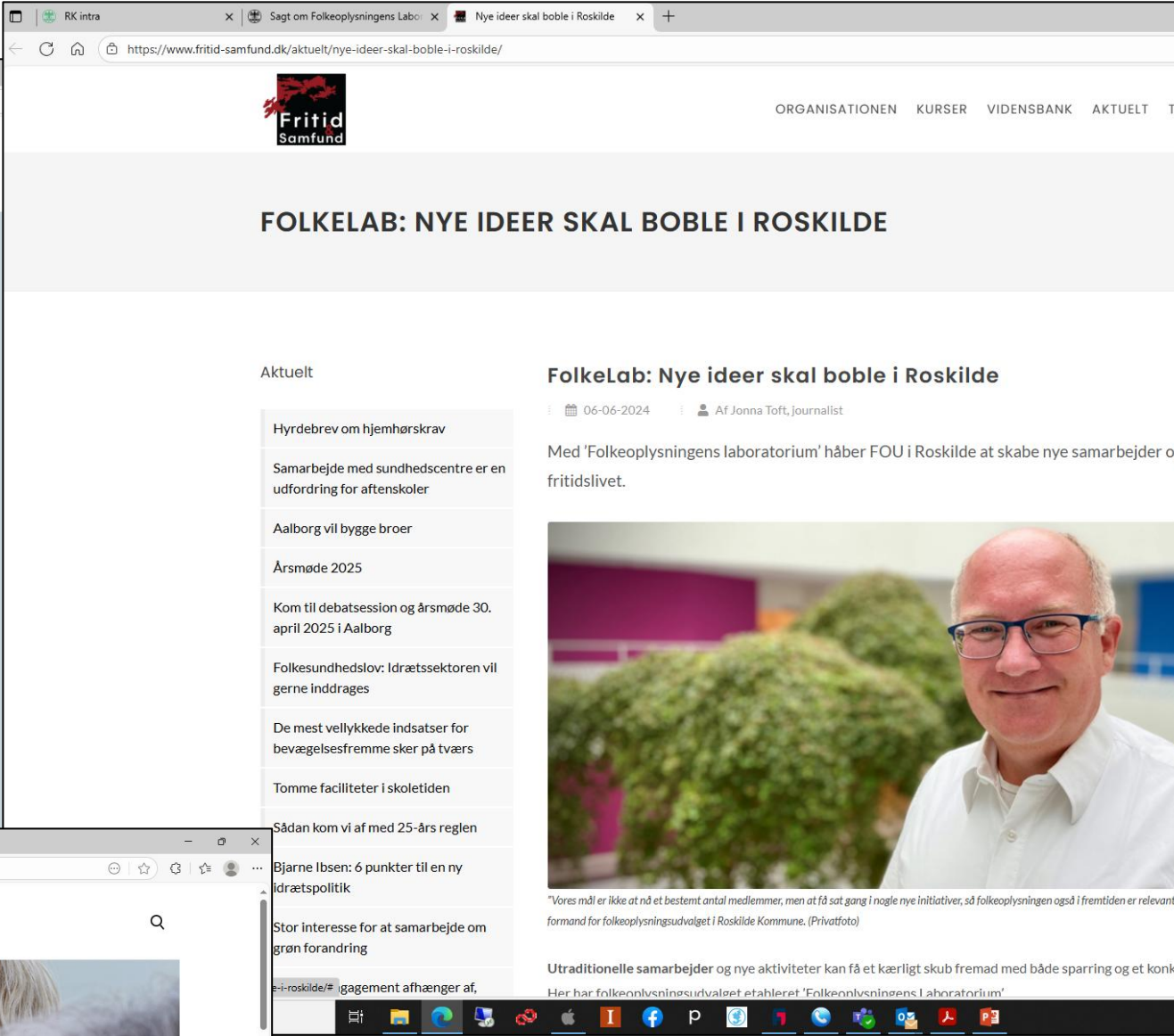
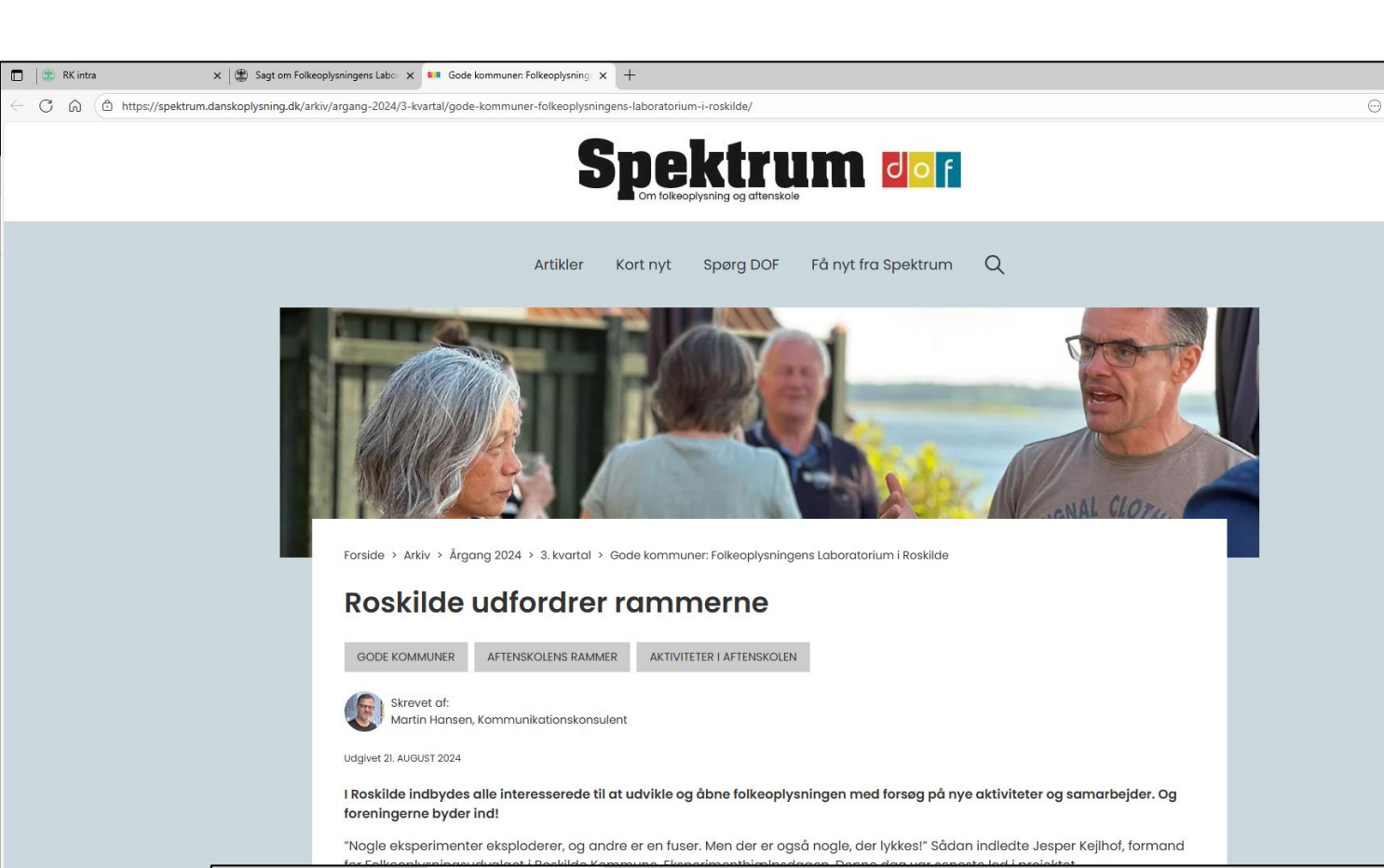

Med mine ord
Hvad ville jeg fortælle om folkeoplysning til en person, der aldrig har hørt ordet før?
Folkeoplysning er et...

Med mine ord
Hvad ville jeg fortælle om folkeoplysning til en person, der aldrig har hørt ordet før?
Folkeoplysning er et...

Med mine ord
Hvad ville jeg fortælle om folkeoplysning til en person, der aldrig har hørt ordet før?
Folkeoplysning er et...

Folkeoplysningens laboratorium

Evalueringsrapport fra Videncenter for Folkeoplysning

- Igangsættelse og gennemførelse af eksperimenter blev langsommere end forventet.
- Behov for mere konkret støtte og styring fra kommunen end først antaget.
- Rekruttering og inddragelse af ambassadører var en succes. Ambassadørernes løbende bidrag har været afgørende.
- Behov for at opbygge tillid, relationer og ejerskab hos foreninger.
- Den digitale platform blev benyttet som vidensbank og ikke en samskabelsesplatform som oprindeligt tænkt.
- Fysisk fremmøde og workshops var mere effektive for samskabelse.

Fælles læring

Rapporten peger både på værdien af og udfordringerne ved en faciliterende tilgang i forbindelse med sikre fremdrift og innovation i foreningernes eksperimenter:

- Projektet har været solidt forankret i Folkeoplysningsudvalget, Kultur, Bibliotek og Idræt og Byens Hus, og et netværk af engagerede ambassadører fra aftenskoler, foreninger og forvaltningen har spillet en central rolle i at styrke initiativer og netværk. Herunder har den faciliterende tilgang haft en værdi, da det har været en udfordring at sikre fremdrift og innovation i foreningernes eksperimenter.
- Projektet har bidraget til at styrke netværk og fællesskab blandt folkeoplysende aktører og skabt grobund for nye samarbejder og idéer. Der er tilmed skabt en ny kultur og fælles forståelse af, hvordan folkeoplysningsområdet kan udvikles både på tværs af aktørerne og forvaltningen.
- Samskabelsesmetoden fremhæves som central for dialogen og eksperimenter på tværs af folkeoplysningens aktører og forvaltningen. Metoden har skabt en ny tværgående samarbejdskultur og fælles forståelse af, hvordan folkeoplysningsområdet kan udvikles.
- Denne nye kultur og forståelse vidner om, at Folkeoplysningens Laboratorium har sat gang i en bredere forandring omkring samskabelse i Roskilde Kommune, hvilket forventes at have langsigtede effekter.

Spørgsmål eller kommentarer?

